

Pangaklientidele tuleb euro rahulikult

Järgmise aasta 1. jaanuari saabudes vahetub Eestis käibel olev raha – 1992. aasta juunist käibinud krooni asemele tuleb euro. Kuna raharingluse toimimisel täidavad pangad tähtsat rolli, on kindlasti oluline teada, mida sellele üleminek pangaklientidele tähendab.

Kõigepealt tuleb öelda, et neile on üleminek tehtud lihtsaks. Need, kes hoiavad raha kontol, ei varu suuri summasid sularaha koju ning maksavad igapäevaselt pangakaardiga, euro tulekuks erilisi ettevalmistusi tegema ei pea.

Juhul kui kellelgi on kodus suurem kogus Eesti sente, saab ta need alates oktoobrist mündikampaania käigus teenustasuta oma pangakontole panna. Sama pangaskäiguga saab kontole panna paberaha, juhul kui suuremat summat kodus hoitakse.

Kontol olevad kroonid vahetab pank 1. jaanuaril juba ise teenustasuta ja keskursiga eurodesse. Need, kes eelistavad sularaha, saavad alates 1. detsembrist pankades kroone teenustasuta ja ametliku kursiga eurodeks vahetada. Ametliku kursi kohaselt saab ühe euro 15,6466 krooni eest ning see ei muutu enam kunagi – oma kinnituse andsid kursile 13. juulil 2010 Euroopa Liidu riikide valitsus- ja rahandusjuhid.

Kliendid ei pea minema panka, et muuta oma laenu-, pangakaardi- või teisi lepinguid. Euro kasutuselevõtt ei mõjuta lepingute ega muude juriidiliste dokumentide järjepidevust ja nende tingimusi ega vabasta võetud kohustuste täitmisest. Samuti ei anna see õigust kehtivat dokumenti ühepoolset muuta või lõpetada.

See puudutab ka intresse: näiteks kui on sõlmitud kroonihoius, mille aastaintress on neli protsenti, arvutatakse hoiusesumma küll eurodesse, kuid intress jääb lepingu lõppemiseni endiseks. Kroonilaenude tagasimaksmine hakkab toimuma eurodes – laenusummad arvutatakse pangad tasuta ümber ametliku kursi järgi.

Alates 1. jaanuarist on makseid võimalik teha vaid eurodes. Hoiustel olev raha arvutatakse samuti ametliku kursiga ning tasuta eurodesse ja kõik pangakontod hakkavad toimuma eurodes.

31. detsembril 2010 on pankades tavaline arvelduspäev, mis tähendab, et ka pärastlõunal saab veel pankadevahelisi makseid teha.

Kroonilt eurole ümberlülitumisel on pangasüsteemid – internetipank, makseautomaadid, teleteenused, telefonipank, mobiilipank – osaliselt suletud. Teenused hakkavad samm-sammult taastuma 1. jaanuaril – esimeste seas on näiteks internetipangas võimalik vaadata kontojääki eurodes ning algatada pangasisesed maksed.

Et vältida pangasüsteemide ülekoormust, on soovitatav mitte kohe aasta esimestel tundidel uudishimust oma internetipanka siseneda, vaid teha seda, kui on tõesti vajadus. Niipalju raha, kui teil oli pangakontol kroonides, hakkab ametliku kursi järgi olema ka eurodes. Näiteks 12 000 krooni suurune hoius muutub 766,94euroseks.

Kõik Eesti ligi 25 000 kaarditerminali ja kassasüsteemi vajavad euro tulekul ümberseadistamist, kuid tõrked kaardimaksetes peaksid olema minimaalsed. Samas on võimalik, et kõik kaarditerminalid ei ole kohe pärast keskkööd valmis eurotehingu tegema.

Enne kaarditõeki allkirjastamist või PIN-koodi sisestamist soovime veenduda, et eurodes näidatud summa on õige. Näiteks kui terminali ekraanil on summad 78 krooni ning 4,99 eurot, veenduge, et teilt ei küsita kinnitust 78eurosele tehingule. Oma meelerahu säilitamiseks tasub hoida alles kaardimaksekiitung.

Alates €-päevast väljastavad sularahaautomaadid ainult eurosid. Kuna sularahaautomaatide kaudu lastakse ringluse hinnanguliselt 80 protsenti eurokupüüridest, on tegemist väga suure logistilise väljakutsega nii pankadele kui sularahakeskusele. Sellegipoolest on võetud eesmärk täita eurodega kõik ligi 1000 automaati hiljemalt 48 tunni jooksul.

Kui automaati ei ole jõutud eurorahatähti veel viia, automaat sularaha

TÄHTIS TEADA

- €-päev – 1. jaanuar 2011
- 1 euro = 15,6466 krooni
- Krooni saab kasutada maksevahendina 15. jaanuarini, pangakaart on alati õiges vääringus.
- Krooni münte saab eraisik teenustasuta kontole panna alates 1. oktoobrist.
- Krooni sularaha saab euro sularahaks vahetada teenustasuta 1. detsembrist.
- Pangas olev raha vahetatakse automaatselt euroks 1. jaanuaril.
- Ühtegi lepingut muutma ei pea – pank arvestab teenustasuta kõigi lepingute väärtused automaatselt eurodesse.
- Kui teil on küsimusi seoses pangateenustega, siis kõige parem on pöörduda oma kodupanka.

AJAKAVA

- 1. oktoober 2010 – pangad alustavad eraisikutelt teenustasuta krooni müntide vastuvõttu.
- 1. detsember 2010 – pangad alustavad eraisikute sularaha kroonide eurodeks vahetamist.
- 1. jaanuar 2011 – Eesti võtab kasutusse euro.
- 1.–14. jaanuar 2011 – krooni ja euro sularaha paralleelkäive.
- 1. juuli 2011 – krooni sularaha vahetus piiratud kontorivõrgustiku kaudu kuni 31.12.2011 ning seejärel tähtajatult Eesti Pangas.

ajutiselt ei väljasta. Olenevalt masina tüübist saab automaadist uue aasta esimestel nädalatel 5-, 10- ja 20euroseid kupüüre, 10–20% automaatidest väljastab ka 50euroseid. Lisaks tuleb eurosularaha käibele pangakontorite, Eesti Posti kontorite ja jaekaubanduse kaudu.

Pangaliit ja pangad annavad lähikuudel ohtralt detailsemat infot eurole ülemineku kohta. Selge on aga, et see on kõige lihtsam pangakaarti kasutatavatel klientidel, sest nende raha on alati õiges vääringus. Piisab ühest pangakontori külastusest, et panna kontole kodus olevad mündid ja sularaha – soovitatav on seda teha enne detsembrist. Üheski järjekorras pole vaja seista – krooni saab euroks vahetada igavesti.

Katrin Talihärm
Eesti Pangaliidu tegevdirektor

Eurosid saab 2011. aasta alguses vahetada ka Taagepera postkontoris

Tuleva aasta jaanuari kahe esimese nädala jooksul saavad kliendid kroone eurodeks vahetada 179 Eesti Posti postkontoris. Üks neist asub Taageperas.

EESTI POST

Perioodil 1.–15. jaanuar on postkontor iga päev avatud. Rahavahtusteenuse osutamise kellaajad võivad erineda tavapäraest lahtiolekuaegadest. Missugustel kellaegadel vahetus toimuma hakkab, anname teada postkontori infostendil. Ühe kliendi

kohta vahetame päevas kuni 1000 eurot, rahavahtuse ajal viibib kohal ka turvamees.

Ettevalmistusi sujuvamaks eurole üleminekuks soovime teha juba praegu: pakume postipangas SEB klientidele head võimalust kasutada sularaha sissemaksimise teenust. 1. jaanuaril 2011 muutuvad kontol olevad kroonid automaatselt fikseeritud kursi 15,6466 alusel eurodeks.

Kes veel SEB panga kliendid ei ole, saavad meie postipangas konto avada ning arveldamiseks vajaliku deebetkaardi tellida. Pangakaardi saab

klent kätte postkontorist ning see võtab aega orienteeruvalt kaks nädalat.

Uutele klientidele pakub pank SEB Start paketi kujul esimesel aastal võimalust pangaga tutvuda – paketi kuutasu on 10 krooni ning deebetkaardi hoolduse ja internetipangas tehtud ülekannete eest täiendavaid teenustasusid aasta jooksul ei lisandu. 60aastased ja vanemad saavad deebetkaarti kasutada ja internetipangas ülekandeid sooritada teenustasuta.

Postipank on hea võimalus eurole ülemineku seotud tehingud kodu lähedal korda ajada!

Tõrva linnavolikogus arutati ja otsustati 19. oktoobril 2010

1. Kuulati linnavalitsuse informatsiooni.
2. Kuulati ülevaadet Tõrva linna veemajandusprojekti töödest.
3. Võeti vastu 2010. aasta lisaeelarve summas 265 526,02 krooni.
4. Kinnitati Tõrva linna noortevolikogu põhimäärus.

Juta Karpov
Linnasekretär

Tõrva linnavolikogus arutati ja otsustati 16. novembril 2010

1. Kuulati SA Tõrva Kirik-Kammersaal juhataja Ilmar Köveriku ja Tõrva kultuurimaja spordimetoodiku Rein Leppiku ettekandeid.
2. Kuulati linnavalitsuse informatsiooni.
3. Võeti vastu 2010. aasta lisaeelarve summas 286 207,54 krooni.
4. Kehtestati 2011. aastaks maamaks määr 1,7% maa maksustamishinnast aastas.
5. Kehtestati maamaksust vabastamise ulatus ja maamaksust vabastamise kord 2011. aastaks.
6. Võeti vastu otsus taotleda munitsipaalomandisse Tööstuse tänav ja Karnabiku tee L1.
7. Kehtestati täiendavate sotsiaaltoetuste kord, mis hakkab kehtima 1. jaanuaril 2011.
8. Kuulati välissuhete spetsialisti Tiiu Madala ettekannet Tõrva linna välissuhete teemal. Otsustati laiendada Tõrva linna välissuhteid ja anda nõusolek sõlmida rahvusvaheline koostööleping Ungari linnaga Fonyod. Eesmärgiks eelkõige koostöö noorteprojektide teostamise osas.
9. Muudeti Tõrva linna arengukava ja arengukava tegevuskava 2010–2014.

Juta Karpov
Linnasekretär

Teated

15. novembrist 5. detsembrini toimub toetuste taotlemine metsameetme **1.5 alameetmetele 1.5.1 «Metsa majandusliku väärtuse parandamine»**

- hooldusriiete tegemiseks kuni 30aastases puistus,
- kasvavate puude laasimiseks,
- koridorkultuuride tegemiseks,
- metsatehnika soetamiseks,
- ulukikahjustuste ennetamiseks

ja **1.5.3 «Kahjustatud metsa taastamine ja metsatulekahjude ennetamine»**

- kahjustatud metsa taastamiseks (tormimurru tõttu teostatud ekspertiisi-aktiga lagedaks raiitud metsamaa metsastamiseks),
- mineraliseeritud tuletõkestusriba või -vööndi rajamiseks,
- suitetamis- ja lõkkekoha rajamiseks ja tähistamiseks,
- tuletõrje veevõtukohta, juurdepääsutee ja peatuskoha korrashoidmiseks,
- tulekaitseobjekti tähistamiseks.

Taotlused tuleb saata SA-le Erametsakeskus aadressil Mustamäe tee 50, Tallinn 10621

Täpsem info SA Erametsakeskus kodulehel www.eramets.ee.

Taotlusi aitame vormistada 22., 23., 24. novembrile ning 1. ja 2. detsembril kella 9–16 Valgamaa Erametsaühingus Valga Kesk 12 Valga maavalitsuse majas.

Info: Helju Leosk (tel 5624 7325 või helju.leosk@valgamv.ee) ning konsulentid Enn Tomson (511 5728) ja Andres Rõõmus (516 3302).

MTÜ Helme Külaselts ja Helme vallavalitsus annavad teada, et Helme aleviku arengukava aastateks 2011–2020 avalik arutelu toimub detsembris Helme alevikus. Toimumise täpne koht ja aeg selgub novembri lõpuks. Asjast huvitatutel palume jälgida teateid valla kodulehel internetis ning infotahvleid Helme alevikus. Arengukava koostajab firma Advissio OÜ.

Arengukava teostamist rahastatakse PRIA (Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet) maaelu arengu toetuse meetmest ning Helme vallavalitsuse poolt.

Ootame rohket osavõttu!

MTÜ Helme Külaselts
Helme vallavalitsus

Selle aasta viimane Helme-Tõrva Elu ilmub 23. detsembril.

Jõulutervitused, õnnitlused ning head soovid tasuta! Toimetus ootab kaastöid hiljemalt 13. detsembriks.

VEEMAJANDUSPROJEKTI VEERG

Käesoleva artikli ilmumise ajaks töötab Tõrva tänavatel juba neli torustike ehitusega tegelevat töögruupi. Valmis on torustik Kitse, Pika, Kalda ja Veski tänaval ning tööd käivad Välja, Karja, Patküla ja Kaarlimäe tänaval.

Ehitustegevus on minu hinnangul saanud sisse paraja tempo ja kui ette ei tule midagi ootamatut, lõpetatakse käimasoleva esimese etapi ehitustööd plaanipäraselt järgmise aasta sügiseks. Tänavate lõplikku taastamist alustatakse järgmise aasta kevadel, seniks teostatakse esmasel taastustööd ja hoitakse läbikaevatud tänavad liikluseks kõlblikena.

Tänavad, kus toimuvad kaevetööd ja mis on ehitustööde ajaks autoliiklusele suletud, ei ole suletud jalakäijatele. Jalakäija võib töötavast tehnikast mööduda ohutult kaugusel, olles eelnevalt veendunud, et töötava ekskavaatori juht on teda märganud.

Tavaliselt on ehitusmehed jalakäijatele jätanud möödapääsu kohad. Kindlasti ei tohi minna lahtise kaeviku servale, et üritada vaadata, mis seal kaevikus on. Tõõmehi ei tohi segada, tuleb jälgida nende märguandeid ja kuulata juhiseid. Huvi pärast jutu ajama minna ei tohi.

Kui tänav on liikluseks suletud, autoga sealt läbi sõita ei tohi – see kehtib ka kõnniteede kohta. Kui elate tänaval, kus toimuvad ehitustööd, peab ehitaja võimaldama teil koju pääseda. Peatage auto ohutult kaugusel ja teavitage töödejuhatajat, kuhu te tahate sõita ning tema korraldab teile läbipääsu ja annab vastavad juhised.

Kodanikud, kes näinud tänavaid, kus ehitustööd toimunud, teavad, et pärast kaevetööd ja rasketehnika kasutamist võib tänavapilt oluliselt erineda sellest, mis oli seal enne ehitustööde algust.

Olen soovitanud mitmel korral kinnistute omanikel jäädvustada oma kinnistu esine tänav, sissesõidutee ja haljasala. Lõplikud taastustööd võivad toimuda alles mitme kuu pärast ja siis ei mäleta enam teie ise ega keegi teine, kuidas nägi paik välja enne ehitustööd.

Taastustööd teostavad tavaliselt selleks kaasatavad alltöövõtjad. Ehitusmehed, kes kaevavad ja torud paigaldasid, on selleks ajaks juba kusagil teisel tänaval või hoopis teises linnas. Arusaamatuste ärahoidmiseks on hea võimalus töde otsida õigel ajal tehtud fotode pealt.

Liitumispunktide lõpliku asukoha otsustamisest ja vajadusel selle muutmise olemine ka kirjutanud mitmel korral. Reaalselt tekitab inimesel ettekujutus oma kinnistule rajatavate liitumistorustike parima tehnilise lahenduse osas, kui ehitustööd jõuavad tema kinnistuni – kui on näha, kuidas naaber on selle lahendanud.

Ei ole vaja karta oma soovi või küsimust avaldada, sest selle teemaga ei ole te varem kokku puutunud. Kirjutasin eelmisel kuul punktide asukoha muutmise võimalustest pikemalt, vajadusel vaadake see palun üle. Eesmärk on ehitada välja just teile sobilik lahendus.

Kui teie liitumistorustikule on sobilik asukoht leitud ja tänavatorustik paigaldatud ning teil on liitumisleping sõlmitud ja hakkate ehitama kinnistustorustikku, pidage kinni kolmest reeglist:

- 1) Enne ehitamist kooskõlastada meiega!
- 2) Ehitamise ajal koostada paigaldusjoonised!
- 3) Pärast ehitamist loata mitte kasutada!

Tõrva linnahoolduse asutus
Projektijuht
Harri Vihalemm
502 6286, harri@korbovek.ee

5. detsembril toimub juba teist aastat heategevuskontsert «Usun inimeste headusesse»

Kodu, kodutänav, kaaslinlased, koolikaaslased ja sõbrad – need, kes sind hädas aitavad; inimesed, kes valmis toetama oma mõtete, raha ja heade soovidega – see ongi see, mis teeb su elupaiga päris oma kodulinaks.

Keda aitame?

Septembri algul juhtus kahe Tõrva noormehega õnnetus. Ehitusel kukkuvale sõbrale appi läinud 18aastane Raido sai raskelt vigastusi. Vigastuste tõttu on katkenud poisi koolitee ning käib võitlus tõsiste terviseprobleemidega.

Abi vajab meie oma kaaslinlane, sõber, noor tõrvalane.

Õnnetuses kannatada saanud ning hetkel veel põhiliselt voodirežiimil viibiv noormees vajab taas-

tusravi, mis tänases Eestis, eeldusel, et sul on piisavalt priske rahakott, annab häid, isegi väga häid tulemusi. Seega on oodatud igas suuruses annetused.

Haavatud hing, kaotatud enesuseus ja lootusetus tuleviku suhtes võimendavad füüsilist valu mitmekordselt.

Projekti «Usun inimeste headusesse» teine eesmärk on pakkuda Raidole tuge just kaaslinlaste headuse kaudu, anda talle jõudu võitluseks endise elu ja uute unistuste nimel.

Palun toeta ka Sina Raidot, sest kui meie üksteist ei aita, siis kes seda teeb!

Raido Talivere
a/a 221050940245
Selgitus «Aitame Raidot»

Valmib kõrvitsalaternad Külli Alumäe

Halloweeni-õhtu Tõrvas

Enne koolivaheaja lõppu kogunesid noored Tõrva kultuurimaja, et tähistada mujal maailmas väga populaarset halloweeni. Maja täitus kiiresti nõiduslike ja muinasjutuliste tegelastega. Koos valmistati kõrvitsalaternaid, julgemad noored rivistasid end kummitustetoe ukse taha. Hirmul on tõesti suured silmad – igaüks nägi seal toas seda, mida fantaasialend pakkus.

Publiku ühise otsuse tulemusel valiti õhtu kauneim kostüüm: Valge daam alias Kristin Jänes. Tantsusaalis tegid ilma poisid, kes ka tüdrukutele samme õpetasid. Järgmisel aastal plaanime linnas koos nõiduslike olenditega rongkäigu korraldada ja kes teab – ehk õnnestub teigi sel kummituste ööl neid kohata.

Külli Alumäe

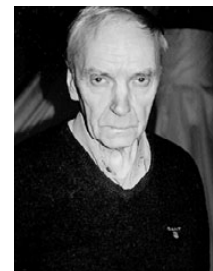
«Juured»

Kohtumistesarjas «Juured» ütles Lumeleopard Ilmar Priimets (pildil), et isa õpetas teda olema ja jääma ausaks igas olukorras. Kahjuks tunnistas poeg, et isa õpetus on talle kaasa toonud palju pettumusi ja valu. Samas vaatas ta saalisolevate inimeste poole ja ütles, et ta on uhke ausana elatud elu üle, vaatamata elus kogetud raskustele.

20. augustil 2009 esines tervitusega kohtumisel «Juured», mis oli pühendatud kirjanik Salme Raatma mälestusele, peapiiskop Jaan Kiiviti abikaasa Sirje Kiivit, öeldes: «Maailmas oleks hea elada siis, kui ei oleks ahnust, edevust ega kadestust. Loodame, et kunagi elataksegi niisuguses maailmas.»

Ilmar Priimets tähistab novembris 75 aasta juubelisünnipäeva. Soovime juubilarile Tõrva-Helme kodukandist õnne ja head tervist, tundes uhkust tema saavutuste ja ausana elatud elu üle.

Ilmar Kõverik

Tõrva lasteaed Mõmmik sai 35aastaseks

Mõmmi kombel paput käppa passin.
Iga päev pean teele asuma.
Nii ma ema kõrval ikka rassin,
õhtul tuleb mulle vastu ta.

Nii kõlab esimene salm Tõrva lasteaia Mõmmik omaenda laulust, mille sõnad on kirjutanud Uno Sikemäe ja mille viisi autor on Novella Hanson.

Juba 35 aastat järjest ootab lasteaed Mõmmik igal hommikul endale lapsi külla. Õhtuti, kui lapsed on ema või isa käekõrval lahkunud, loodab lasteaia seinal olev Mõmmik, et tema juures veedetud päev on lastele meeldinud ning nad tulevad homme reipalt taas tema juurde mängima ja õppima.

Iga laps, lapsevanem ja lasteaia töötaja on niiviisi aastate jooksul killukese iseenesest Mõmmiku tegemistesse jätanud.

35 aasta jooksul on Mõmmiku perel olnud suuremaid ja väiksemaid unistusi, mille täitumisse on oma panuse andnud nii lapsed, vanemad kui ka lasteaia töötajad. Eriti head meelt teeb aga teadmine, et Mõm-

miku maja on seest ja väljast korda saanud.

Ikka üheskoos

Oma lasteaia õiget sünnipäeva, 20. oktoobrit, oleme ikka tähistanud koos laste ja lastevanematega tõrvikutega sünnipäevamatka tehes ning hiljem õues kooki süües ja teed

Kohtumine kirjanik Ilmar Särjega

Tänavune aasta on pühendatud lugemisele ning mõeldud seega kõigile, kes loevad ise või alles õpivad seda. 20.–30. oktoobri kestnud raamatukogupäevade moto oli «Jah lugemisele!»

Iga uut raamatut lahti tehes avaneb meile uus maailm, mille tegelastele kaasa elame ja paremal juhul end mõnega neist ka samastame või jälgime lihtsalt autori mõttelendu. Et lugejal oleks võimalus loetavat paremini mõista, korraldas Helme raamatukogu kohtumise kirjaniku, südamearsti, mesiniku ja kirjastaja Ilmar Särjega.

Kirjanikuna andis Särj ülevaate oma elust ja loomingust. Südamearstina jagas tohter nõu, kuidas hoida südant ja kust otsida abi, kui see streikima hakkab. Ta vastas ka lugejate rohketele küsimustele nii kirjanduse

kui meditsiini valdkonnast.

Põhjaliku ülevaate andis Särj ka mee tähtsusest inimese elus, selle kasutamise vajadusest ja tulemustest.

Lugejatel oli võimalus osta kirjaniku teoseid. Kuna kirjanik vabal ajal mesindusega tegeleb, oli üritustest osalejatel võimalus osta ka õietolmu, taruvaiku ja mett. Seda kõike ikka terve huiades.

Lugemisaasta puhul on Helme raamatukogu korraldanud juba mitmeid üritusi, mille eesmärk on olnud äratada inimestes huvi lugemise vastu, kuid kohtumine kirjanikuga kujunes eriti huvitavaks ning kestis ka ajalisel kaua.

Kirjaniku esinemiskulude katteks taotles raamatukogu raha kultuuriministeeriumilt. Ülejäänud üritusega seotud kulutused tasus Helme vallava-

juues. Nii ka sellel aastal.

Lisaks kutsusime 22. oktoobril endale külla meie head sõbrad ja tuttavad ning endised töötajad, kes ikka ja jälle meile murede korral appi tulnud ja meie kordaminekute puhul rõõmu tundnud. Hea meel on tõdeda, et meie tegemistele kaasa elajaid on päris palju!

Kui palusime külalistel öelda sõnu, millega võiks meie lasteaeda iseloomustada, olid vastused järgmised: lõbus, südamlilik, kodune, hele, rahulik, päikseline, sõbralik ja läbimõeldud. Nende sõnade järgi proovime ka ennast tulevikus aktiivsena hoida.

Tänaseks on küll peomeeleolu hajunud, kuid sellest hoolimata proovime kinni pidada lihtsast põhimõttest: igast päevast tuleb leida rõõmu, nalja ja ehk ka pidu. Lasteaia Mõmmik perel on juba olemas uued ja suured unistused, mille täitumisest viie järgmise aasta jooksul kindlasti teada saate.

Urve Saks
Tõrva lasteaia Mõmmik juhataja

litsus, mille eest neile ka suured tänud.

Tahaks tänada ka neid, kes ürituse õnnestumisele kaasa aitasid. Tublid olid Marika Martin, Aino Laanemets, Arvo Tähe ja suurim abistaja Elve Vihur.

Linnaküla rahvas on väga tänulik taoliste ürituste korraldamise eest, sest need aitavad sisustada inimeste õhtutunde ja maandada stressi ja pingeid.

Aitäh ka lugejatele, kes aktiivselt osalesid. Tihti on mõnes raamatukogus nii, et tulevad kauged külalised, aga osavõtjaid pole. Piinlik olukord! Meil nii ei ole. Oleks vaid enam raha, võiks taolise tubli aktiiviga ning osavõtlike inimestega neid rohkemgi korraldada.

Kaie Tähe
Helme raamatukogu juhataja

Oodatud Helme – Linna küla vaheline kõnnitee ehitus läks käima

Lõpuks ometi oleme tõesti tunnustatud, et Helme ja Linna küla vahel hakkab kulgema kergliiklustee.

Esimesel töökoosolekul 8. novembril Helme vallamajas andis tööde teostaja OÜ Sahkar TT ülevaate planeeritavate tööde järjekorrast, käigust ja algusest. Kooskõlastati vajalik dokumentatsioon ning veenduti, et tööde alustamiseks takistusi ei ole. Need algasid 11. novembril ja lõpp on planeeritud 2011. aasta juulis.

Kõnnitee saab alguse Helme orduvõlle varemte esisest parklast, suundudes paralleelselt Valga-Uulu

maanteega selle parempoolsel küljel Linna küla asulast läbi kuni Jaan Sootsi sünnikohani viiva teeristini. Tee üldpikkus on 3,7 kilomeetrit.

Esialgsete plaanide kohaselt on kavandatud Linna küla asula teelõigu pikkuse ulatuses ka kõnnitee valgustus, kuid nende tööde teostamiseks on vaja veel esmalt leida raha järgmise aasta vallaelarvest ning ka valgustuse ehitaja.

Vaatamata sellele, et tööd ehitusobjektile ei ole veel täispõrdeid võtnud, soovib Helme vallavalitsus südamest tänada neid kinnistuomanikke, kes

olid vallavalitsuse plaanidega päri ja käesoleva aasta alguskuudel olid nõus tükikese oma maast loovutama, et nii vallakodanikud kui ka kõik teised rajatavad kõnniteed saaksid kasutada.

Tänud Ilmar Niilitsale, perekonnadele Lepikov ja Metsa ning Arno Anierile.

Maa eest ei nõudnud nad valal raha. Mõisteti rajatava objekti vajalikkust ning seepärast anti ka kõnnitee alla jäävad maatükid tasuta ühiskondlikku kasutusse.

Tarmo Tamm
Helme vallavanem

Tänuavaldus

Täna luulefestivali «Maastik, mälu, poeesia» rahalisi toetajaid: Eesti Kirjanduse Selts ja Krista Ojasaar, Tõrva Tarbijate Ühistu ja Ilona Leetma, AS Valmap Grupp ja Matti Mõts, OÜ Viisu Eero Auto ja Eero Viisu, OÜ Asfalditeenus ja Peeter Kirt, Põdrala vallavalitsus ja Aivar Uibu, AS Tõrva Elekter ja Olav Napritson.

Edaspidisele koostööle lootes ja teie ettevõtmistele edu soovides

Ilmar Kõverik

India muusikud tõid Tõrva õhturahu

Väikelinna külastas oktoobri teisel kesknädalal doktor Mustafa Raza Indiast ühes saateansambliga Dehlist. *Vichitra veena* virtuoos oli siin juba neljandat korda, tema varasemad esinemised kirik-kammersaalis jäavad aastasse 1998, 2007 ja 2008.

Raza ümber võtsid vaibal rätsepaistet veel neli tõmmut meest, ühe instrument eksootilisem kui teisel. Usad Rafiuddin Sabri mängis tablat, Pandit Ravi Shankar Upadhyay *pakhawaj* ning rütmigrupi kuulusid Mansoor Ali *swarmandal* ja Mustafa enda poeg Amaan Raza *tampural*.

Eesti keeles võib tablat lugeda väikeste trummide komplektiks, *pakhawaj* on suurem, piklik trumm, *swarmandal* sarnaneb väga kandlega, kuid käib püstipidi käes, ja *tampurat* võib hea tahtmise korral võrrelda lautoga.

Indias jumalikuks pilliks peetav *vichitra veena* koosneb pikast õõnsast puust, mille otste all asuvad kaks resonanceerivat läikivpruuni pudelkõrvitsat. Pikliku instrumendi üht otsa ehib paabulinna pea ja lupsulööva kala saba meenutavas teises otsas ilutsevad kirevad tutikesed.

Tooni tekitamiseks sõrmitseb mängija plektroni (*mizrab*) ja näppudega meloodiliselt pillikeeli ning helikõrguse muutmiseks libistab paralleelselt vasaku käega kanamunakujulise kiviga keeltele edasi-tagasi.

Kammersaali aitasid idamaise õhustikuga täita sandliviirik, kirevad riided ja vaibad ning küünlad ja maitsekad lillekompositsioonid.

Paabulinnusulguses rüüs Raza alustas soolomeditat-

Kolm meest viiest – Mustafa Raza, Amaan Raza ja Pandit Ravi Shankar Upadhyay – mänguhoos Hanno Valdmann

siooniga, ülejäänud grupp kuulus väarikalt. Trummarid tegid sõrmed talgiseks ja ühinesid mänguga.

Mustafa ja valges hõltsis, musketäri vurhviga Panditi vahelise sünergia järel kandus rõhk vasakul pool istuvale tabrameistrile, kelle kiire sõrmede töö trummidel ligines koolibri tiivalöökidele, et seejärel taas parempoolse «musketäri» tugevate käteplaksude intensiivsusesse suubuda.

Tagaplaani mehed püsisid vastuoksa leebes rahus, kerges uneluses Mansoor Ali sõrmedega üle *swarmandal* keelte tõmbamas ja Amaan Raza tüüne naeratusena vaeumärgatavalt *tampura* kaelal näppe kõverdamas.

Esinemise teine osa algas tuulte pöördumisega, välimisid vastuoksa leebes rahus, kerges uneluses Mansoor Ali sõrmedega üle *swarmandal* keelte tõmbamas ja Amaan Raza tüüne naeratusena vaeumärgatavalt *tampura* kaelal näppe kõverdamas.

Ette kantud Põhja-India klassikaline muusika tekkelugu ulatub kahe tuhande aasta taha. Kokku anti seekord Eestis üheksa kontserti ja edasi viis tee festivalile Prantsusmaal.

Hanno Valdmann

Lugupeetud linnaraamatukogu lugejad!

Aasta hakkab lõppema ja tulemas uus. Tahan lugejatele meelde tuletada, et detsember on meil viivisevaba. Palun tagastada raamatukogule koju unustatud raamatud. Aasta viimasel kuul tagastatud raamatute eest me viivist ei võta.

Alates 1. jaanuarist hakkavad viivised endiselt kehtima, aga siis juba eurodes. Maksmata võlgnevused ei kao kuskile. Seejärel palun need tasuda veel sel aastal.

Viiviseid arvestame järgmiselt: rahvaraamatu-

kogu võib nõuda viivitatud aja eest tasu, kuid mitte rohkem kui kroon iga viivitatud päeva eest ühe teaviku kohta (Rahvaraamatukogu seadus § 17, lõige 1 ja 2).

Tõrva linnavalitsuse määrusega nr 12, 17. detsembrist 2008 on linnaraamatukogul õigus nõuda viivist iga tähtaja ületanud päeva eest ühe teaviku kohta 0,20 krooni, 2011. aastal 0,01 eurosent.

Tiina Rillo

linnaraamatukogu juhataja

Pühapäeval, 5. detsembril kl 9–16 toimub Tõrva kultuurimajas

JÕULULAAT.

Kohal kauplused üle Eesti!
Ostke jõulukungid meilt!

Info 5805 0167, laadakorraldus@gmail.com

Helme valla eakate jõulupidu
Ala rahvamajas
12. detsembril kell 12

Oma osalemisest teata tugigrupi juhile

EESTI-LÄTI PIIRIÜLESE PROGRAMMI STILL ACTIVE KOOLITUSED

11. ja 18. oktoobril toimus Helme Käsitööselti ruumides koolitus, kus õpiti põimimise ja punumise teel paelte, nõõride ning võõde valmistamist. Kursus oli osalejate arvates väga huvitav, juhendaja Laine Vettiku käe all valmisid kaunid tööd. Järgmine koolitus toimub 25.–27. novembril Taagepera Kunstikojas, kus õpetatakse savitoodete valmistamist ja glasuurimist. 26. novembril ootame osalema ka programmi partnereid Naukseni vallast. Info: Liivi Arro (tel 5341 1816)

Arsis Tõrvas

Pühapäeval, 12. detsembril saabub jõulurahu koos Arsiise noorte kellade ansambli ja imelise kellamuusikaga. Advendikontsert toimub kell 12 Tõrva kirik-kammersaalis. Kavas on klassikalise muusika seaded ja originaalmuusika käsikelladele. Arsiise kellade ansambli noortekoosseis on välja võrsunud Arsiise Kellade Koolist, mis avas oma ukseid 1999. aastal. Noored, kes konkursil valituks osutasid, on tõelised kellamuusika fännid, kes Aivar Mäe juhendamisel oma käsikellamängu, oskusi arendavad. Täna tegelevad ansamblid aktiivselt kontserttegevusega ning on käinud kontsertreisidel Soomes, Lätis, Leedus ning Ameerika Ühendriikides. Nende mänguuskust ja taset iseloomustavad kõige paremini erinevate kontsertide arvustustes kõlama jäänud märksõnad «uskumatu mängutehnika» ja «erakordne musikaalsus».

Piletid on saadaval eelmüügis (80/60) Tõrva bussijaamas ning tund enne üritust kohapeal (100/80).

28. novembril kell 10 avatakse Tõrva Kevade Keskuses PIPARKOOGIFANTAASIAATE näitus,

kell 16 kunsti- ja käsitööseseite müük Tõrva jõuluturul, kell 17 süütame küünlad linna jõulupuul Tõrva keskväljakul. Esimese advendi tähistamine

KIRIKUTEATED

28. nov kl 11 Esimese advendi jumalateenistus Helme kirikus armulauaga
28. nov kl 14 Advendiaja jumalateenistus Taagepera kirikus
5. dets kl 11 Teise advendi ühine jumalateenistus Helme kirikus armulauaga, külalisena teenib kaasa Enn Palmik
12. dets kl 11 Kolmanda advendi jumalateenistus Helme kirikus armulauaga, laulab Tõrva naiskoor Heli
19. dets kl 11 Ühine jumalateenistus Tõrva misjonimajas
24. dets kl 14 Jõuluõhtu jumalateenistus Taagepera kirikus, laulab ansambel Sillervo
24. dets kl 16 Jõuluõhtu jumalateenistus Helme kirikus, laulab Tõrva meesansambel
25. dets kl 11 Esimese jõulupüha jumalateenistus armulauaga Helme kirikus
26. dets kl 12 Jõulu-jumalateenistus Riidaja kirik-kabelis
31. dets kl 16 Vana-aastaõhtu jumalateenistus armulauaga Helme kirikus
1. jaan kl 11 Uusaasta jumalateenistus armulauaga Helme kirikus
9. jaan kl 11 Jõuluaja lõpu jumalateenistus armulauaga Helme kirikus
9. jaan kl 14 Jõuluaja lõpu jumalateenistus armulauaga Helme kirikus

Piiblitunnid: neljapäeviti kl 14 Helme kirikus, va 22. ja 29. detsembril
Lastering: kaks korda kuus
Leeritöö: grupi kogunedes kokkulepitavatel aegadel

HELME KOGUDUSE KANTSELEI NB! Uuest aastast MUUTUVAD kantselei lahtiolekuajad!

Jaanuarist aprillini ning oktoobris ja novembris teisipäevast neljapäevani kl 10–13
Mais, juulist septembrini ja detsembris teisipäevast reedeni kl 10–13
1.–24. juunini teisipäevast laupäevani kl 9–14
EELK Helme Maarja kogudus, Kalmistu 2, 68604 Tõrva
Telefonid: 763 3340; 524 9654.
Õpetaja kodus: 763 2291 arvo.lasting@eelk.ee
a/a 1120082428, Swedbank

Korstnapühkija, töö tolmuimejaga, võimalik puhastada ka alt üles. www.tahmatont.ee. Tel. 5392 9445.

Palgilõikus liikuva lintsaeraamiga teie juures kohapeal (max läbim 90 cm, pikkus 6,1 m). www.woodmizer.com, tel 5650 4308

Soodsalt müüa kolmetoaline korter Tõrvas Ehitaja 10. Üldpind 67,2 m², 4/1 korrusel. Tel 5620 8888

Helme-Tõrva Elu

tervitab uusi ilmakodanikke

TORMI TÕNISSON
14.10.2010

SANDRA KASEPÖLD
28.10.2010

KERTU AUS
07.10.2010

KERT KASEPUU
02.11.2010

OÜ SEMT

teostab katuse-, fassaadi- ja renoveerimistöid.

Plekkseptatööd.

Tel 506 2377, www.semt.ee

PEREJUUKSUR

Tõrva keskkonnas Tartu tn 4. Avatud E–R 9–17, L 10–14
Kokkuleppel oleme avatud ka hiljem.
Marylin 5362 7401, Kairi 5373 5901

LEIA ENDA JAOKS AEGA JA TULE KÜLASTA MEID JUBA TÄNA!

Armas sõber!

42 aastat olen laulnud Sulle oma laule. Eestimaal ei ole palju neid paiku, kus ma käinud ei ole. Ikka olen tulnud Sinu juurde nädalavahetustel ja pühade ajal. Minu soov on ikka olnud Sulle oma lauluga rõõmu valmistada ja tahan seda ka edaspidi teha.

Kuid üks salasoo on olnud juba aastaid minu südames – laulda Eestimaa kirikutes koos oma lastega. Jõuluku õhtutel ootangi Sind erinevates Eestimaa kirikutes, et kinkida Sulle jõuludeks kõige kaunimad jõulu-laulud. Koos minuga tulevad muusikalist kingitust üle andma ka minu pojad Mikko, Jakko ja Margo.

Meie esituses kuuled tuntud ja vähem tuntud jõululaule. Armas sõber, muusika ühendab me käed ja annab sära jõuluootele. Seejärel tule ja laula koos meiega ootusest, valgusest, sünnist ja suurimast jõuluimeest – Jeesuslaps-est.

Jõuluootele, Sinu Mait

Kontsert 16. detsembril kell 19 Tõrva kirik-kammersaalis.

Soodsamad piletid eelmüügis Tõrvas, Piletilevis ja Piletimaailmas hinnaga 155 krooni, pensionär ja 7–12aastane õpilane 130 krooni.

TÕRVA KIRIK-KAMMERSAALIS DETSEMBRIS

4. detsember kell 16 Tantsurühma Eideratas 20 aasta juubelikontsert
5. detsember kell 18 Heategevuskontsert
8. detsember kell 19 Kihnu Virve ansambel ja rahvamuusikud Kihnust
12. detsember kell 12 Arsiise kellade ansambel (noorte koosseis), dirigent Aivar Mäe
12. detsember kell 16 Sindi ja Tarvatu segakooride jõulukontsert
16. detsember kell 19 Jõuluootele kontsert. Mikko, Mait, Margo ja Jakko Maltis
23. detsember kell 16 Jõuluõhtu kontsertendus. Maie Kala ja Külli Alumäe lavastus
28. detsember kell 18 Aastalõpukontsert ansambliga Hortus Musicus. EAÕK Kristuse sündimise kiriku 105. aastapäev

LEMBIT RAJAMETS
07.02.1940–22.10.2010

AAVO PAAP
01.08.1941–03.11.2010

KARIN JÕGISUU
27.03.1960–02.11.2010

REIN TASUJA
12.12.1937–03.11.2010

Helme-Tõrva Elu

Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvim@torva.edu.ee.

Tehniline teostus ja küljendus
OÜ Valgamaalase Kirjastus Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.